

1. Návrhy na udelenie Ceny PSK:

- Jeho Vysokopreosvietenosť Ján, arcibiskup prešovský a Slovenska - in memoriam
- Peter Hámor Horolezec
- Ing. Peter Solej Zakladateľovi Inštitútu Naše Aktivity Pre Slovensko
- Mgr. Miroslav Kerekanič Folklorista
- Maroš Gurega - Gas Familia St. Ľubovňa Podnikateľ, spoločnosť
- MVDr. Ján Korčák Podnikateľ
- Rusínska obroda na Slovensku Občianske združenie
- Mgr. Ján Sajko Pedagóg
- Septemhillis Spevácky zbor
- Daňo Soóš Výtvarník
- Vihorlatská hviezdáreň Verejnoprávna inštitúcia
- ZK Vihorlat Snina Športový klub
- Mgr. Anna Petričová Predsedníčka OR JDS
- Mgr. Ľuboš Lukáč Pedagóg
- Milk – Agro, s.r.o. Spoločnosť
- Drišťak Hudobná skupina

2. Odôvodnenie návrhov

2.1. Jeho Vysokopreosvietenosť Ján, arcibiskup prešovský a Slovenska - in memoriam

Navrhovateľ: MUDr. Peter Chudík, predseda PSK

Jeho Vysokopreosvietenosť vladyka Ján (občianskym menom Ján Holonič) sa narodil 29. januára 1937 v Kravanoch v okrese Trebišov. Na svojej životnej ceste prešiel zložitými úskaliaми. V ťažkých životných skúškach sa stotožnil s poznáním, že veriaci kresťan pre splnenie svojho poslania na Zemi musí vynaložiť mnoho úsilia a priniesť aj nemalé vlastné obete.

Vladyka Ján študoval na Pravoslávnej bohosloveckej fakulte v Prešove, ktorú úspešne absolvoval v roku 1958. 8. novembra 1958 bol vysvätený za diakona a následne 16. novembra 1958 za kňaza. Od 1. decembra 1958 spravoval Pravoslávnu cirkevnú obec Rakovec nad Ondavou. Po krátkom čase bol preložený do Šamudoviec, kde pôsobil až do roku 1983.

V Šamudovciach prežil najkrajšie roky svojho života, ktoré boli poznačené budovaním cirkevnej obce. Išlo tu nielen o generálnu opravu farskej budovy a chrámu, ale predovšetkým o duchovné budovanie zdravej cirkevnej obce.

V roku 1983 prijal v Trojicko - Sergejevskej Lavre v Zagorsku mníšsky postrih s menom Ján a hodnosť archimandritu. V deň Svätej Päťdesiatnice, 22. mája 1983, ho Eparchiálne zhromaždenie michalovskej eparchie zvolilo za svojho eparchiálneho biskupa. Nasledujúci deň prijal z rúk Jeho Blaženosti metropolitu Doroteja, arcibiskupa Nikolaja a biskupa Nikanora biskupskú chirotoniu.

Vladyka Ján začal biskupskú službu vykonávať v čase, keď michalovská eparchia prežívala veľmi zložitú situáciu. Vo väčšine prípadov nebolo pravoslávny veriaciim umožnené slúžiť v chrámoch a nové sa nesmeli budovať. Veľmi ťažká situácia nastala, keď v roku 1990 michalovská eparchia stratila vyše 90 % užívaných chrámov, farských budov a sídlo eparchie. Pod jeho vedením sa podarilo postaviť 24 pravoslávnych chrámov, vybudovať potrebný počet farských budov a získať sídlo eparchie. Okrem toho sa mu podarilo zriadiť aj niekoľko nových cirkevných obcí.

Vladyka Ján sa významnou mierou pričínal o zriadenie cirkevného Stredného odborného učilišťa svätých Cyrila a Metoda v Michalovciach v roku 1993, Materskej školy sv. Rastislava v Michalovciach v roku 2005, Pravoslávnej akadémie - vzdelávacieho, kultúrneho, spoločenského a informačného centra, Klubu byzantskej kultúry sv. Cyrila a Metoda pri Eparchiálnej rade a tiež Mesačníka Michalovskej pravoslávnej eparchie.

Hodnosť arcibiskupa bola Vladykovi Jánovi udelená 5. februára 2006. Po smrti Jeho Blaženosti metropolitu Nikolaja ho Eparchiálne zhromaždenie Prešovskej pravoslávnej eparchie v Prešove 11. marca 2006 zvolilo za arcibiskupa prešovského a Slovenska a dňa 7. apríla 2006 bol intronizovaný na tento vysoký post Cirkvi.

Ako biskup sa podieľal na usporiadaní majetkových vzťahov medzi Pravoslávnu a Gréckokatolíckou cirkvou, ktoré sa zavŕšilo podpísaním Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a Pravoslávnu cirkvou, Michalovskou pravoslávnu eparchiou v Michalovciach, Eparchiálnou radou.

Vladyka Ján absolvoval niekoľko zahraničných služobných ciest, na ktorých reprezentoval Pravoslávnu cirkev v českých krajinách a na Slovensku. Aktívne sa zúčastňoval aj na ekumenickom dialógu a usiloval sa upevňovať medzikonfesionálne vzťahy. Bol členom Masmediálnej komisie Ekumenickej rady cirkví na Slovensku, rozhlasovej a televíznej rady. Ministrom kultúry bol vymenovaný za člena Prípravného výboru projektu Rok kresťanskej kultúry.

Počas jeho života mu boli udelené najvyššie cirkevné vyznamenania Cirkvi konštantínopolskej, jeruzalemskej, ruskej a americkej. Obdržal Cenu primátora mesta Michalovce, Cenu mesta Michalovce, Cenu Košického samosprávneho kraja.

Vladyka Ján bol vo vedomí spoločnosti známy ako človek, ktorý vždy hľadal spôsoby porozumenia so snahou o konštruktívnu spoluprácu pri riešení problémov a budovaní duchovne zdravých medziľudských vzťahov cirkvi i spoločnosti. Preto mu pri príležitosti jeho 70 - ročného jubilea Prešovská univerzita v Prešove udelila Zlatú medailu „za celoživotnú oddanú službu Cirkvi, vedenie ľudí vo viere, prínos v ekumenickom spolunažívaní kresťanov, hlásanie tolerancie a porozumenia, duchovné pastierstvo, budovanie cirkevného školstva a rozvíjanie medzinárodnej spolupráce“.

Jeho záujem o riešenie sociálnych otázok, budovanie a prehlbovanie sociálnej práce ocenila aj Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, ktorá mu udelila 15. 7. 2011 medailu „za rozvoj školstva a vzdelanosti medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou“.

Uznanie vladykovej spoločenskej aktivity ocenil aj brigádny generál Mikuláš Regula, ktorý mu pri príležitosti jeho životného jubilea 70 rokov udelil *Pamätný list Národnej akadémie obrany maršala Andreja Hadíka*.

Udelenie Ceny PSK sa navrhuje za osobný prínos pre rozvoj duchovného života Cirkvi, aktívnu účasť na ekumenickom dialógu a usporiadaní vzťahov medzi Pravoslávnu a Gréckokatolíckou cirkvou“.

2.2. Peter Hámor, horolezec

Navrhovateľ: MUDr. Peter Chudík, predseda PSK

Narodil sa 18. septembra 1964 v Spišskej Sobote. Býva v Poprade, je ženatý, má dve deti. „Liezť“ začal v roku 1981. Stal sa z neho vynikajúci horolezec, ktorý vo vysokých horách sveta podniká lezenie progresívnym športovým štýlom v malých medzinárodných tímoch. Je človekom, ktorý prešiel dlhou a ťažkou cestou. Dokázal sa vrátiť zo slepých uličiek, rásť a rozvíjať sa športovo i ľudsky. V roku 2008 ho SHS James ocenil Striebornou karabínou za podujatie v Karakorame, na Gašerbrume I.

Populárny internetový horolezecký portál K2climb (ExWeb) v zhodnotení letnej sezóny 2008 v Karakoram píše: „Medzi najpodnetnejšie horolezecké zoskupenia v súčasnosti patrí “Tres Pedros” - Piotr Pustelnik, Piotr Morawski a Peter Hámor“. Zvládajú rôzne výzvy, či sú to tvrdé náročné výstupy, ťažké opakovania ciest alebo výškové hrebeňovky.

Peter Hámor stál na siedmich osem tisícovkách: Gasherbrum I (2008), Gasherbrum II (2008), Nanga Parbat 2007, Čo Oju (2006), Mount Everest (1998); na Annapurne (2006) a Broad Peak (2006) bol ako prvý Slováč.

Zúčastnil sa aj ďalších expedícií, kde bol bezpečný návrat dolu podmienený oželením vrcholovej slávy. Vymyslel a úspešne dokončil projekt Seven Summits a ako jediný Slováč stál na najvyšších vrchoch všetkých svetových kontinentov.

Peter Hámor je v súčasnosti členom reprezentačného A družstva SHS James. V civile je inštruktorom horolezectva a organizátorom športovo-adrenalinových podujatí pre verejnosť. Má podnikateľského ducha, vie dobre písať a odovzdávať svoje zážitky a pocity „z iných sfér“ horolezcom i nehorolezcom.

Udelenie Ceny PSK sa navrhuje za dosiahnutie výnimočných výsledkov v horolezeckom športe, reprezentáciu Slovenska a Prešovského kraja v zahraničí a propagáciu zdravého životného štýlu.

2.3. Ing. Peter Solej zakladateľ Inštitútu Naše Aktivity Pre Slovensko

Navrhovateľ: Ing. Vladimír Hiadlovský, PhD., Mgr. Marek Liso, JUDr. Miloš Mad'ar, PhD. - členovia Rady NAPS

Peter Solej sa narodil 14. apríla 1987 v Humennom. Odbornej literárnej činnosti sa začal venovať už v štrnástom roku života, kedy vydal knižnú prvotinu Prehľad slovenskej meny 1993 - 2001, čím sa stal najmladším autorom odbornej knihy na Slovensku. O deväť mesiacov neskôr editoval encyklopedický Prehľad medailárskej tvorby kremnickej mincovne 1993 - 2002. V novembri 2004 vydal v spoluautorstve s prof. ThDr. Vojtechom Boháčom, PhD., knihu Liturgické predmety gréckokatolíkov na Slovensku. Štvrtá autorova kniha Slovenské platidlá, vydaná v roku 2005, bola Ministerstvom školstva SR zaradená ako doplnková učebná literatúra na slovenských základných a stredných školách.

Solejov záujem prezentovať medailárske umenie najstaršej nepretržite pracujúcej mincovne na svete sa zhmotnil aj vo vydaní reprezentačnej knihy Krása zakliata v kove. So slovenskou menou sa Peter Solej v roku 2008 rozlúčil vydaním reprezentačnej knihy Slovenská koruna 1993 - 2008.

28. októbra 2004 založil Peter Solej občianske združenie NAPS, ktorého aktivity sa sústreďujú v oblasti vzdelávania, kultúry, ľudských práv a slobôd. Mimovládna organizácia má za sebou viacero aktivít, ktorými reagovala na aktuálne a spoločnosťou diskutované témy. Medzi nimi dve medzinárodné konferencie o možnostiach čerpania eurofondov, ročný vzdelávací projekt pre 70 účastníkov – manažérov, medzinárodné sochárske sympóziu žien z krajín V4 a Ukrajiny, či medzinárodný okrúhly stôl o postavení žien.

Inštitút NAPS – Naše Aktivity Pre Slovensko spolupracuje pri svojich aktivitách s predstaviteľmi štátu, diplomacie a cirkví, ako aj odborníkmi z viacerých oblastí. Jeho najvýznamnejšou každoročnou aktivitou je medzinárodný ekumenický koncert sakrálnych spevov.

Prvé dva ročníky ekumenických koncertov sa uskutočnili v Múzeu moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach. Dejiskom tretieho ročníka sa v roku 2007 stalo mesto Prešov a rovnako aj o rok neskôr v Košiciach si prítomní vypočuli náboženské spevy pod záštitou predsedov maďarského a slovenského parlamentu. Piaty Medzinárodný ekumenický koncert sa konal v septembri 2009 v Košiciach pod spoločným požehnaním dvoch najvýznamnejších mužov kresťanstva: Ich Svätostí pápeža Benedikta XVI. a Ekumenického patriarchu Bartolomeja I. Konštantinopolského. V roku 2010 sa šiesty ročník koncertu uskutočnil v Košiciach za osobnej účasti Jeho Blaženosti vладыky Gregora III., melchitského gréckokatolíckeho patriarchu Antiochie a celého Východu, Alexandrie a Jeruzalema. Siedmy ročník medzinárodného ekumenického koncertu bol oficiálnym podujatím predsedníctva Maďarskej republiky v Európskej únii. Na ôsmy ročník podujatia vymenovala svojho osobného legáta Jeho kráľovská Výsosť jordánsky princ El Hassan Bin Talal, celosvetovo uznávaná autorita osobitne, pre jeho aktivity podporujúce zblížovanie národov a náboženstiev. Od roku 2009 je koncert zaradený do vysielacieho plánu medzinárodného centra dialógu Al Liqá'a, ktorý v Bejrúte ustanovil a založil gréckokatolícky patriarcha Gregor III. za pomoci ománskeho sultána.

Peter Solej prevzal v roku 2003 čestné uznanie Literárneho fondu SR za jeho odborné literárne aktivity. O rok neskôr mu primátor mesta Medzilaborce udelil čestné uznanie mesta

a v novembri 2005 mu minister školstva SR odovzdal Pamätný list sv. Gorazda, najvyššie študentské vyznamenanie rezortu školstva. V septembri 2007 mu udelila rektorka Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici bronzovú medailu UMB a cenu rektorky. V tom istom roku si zakladateľ NAPS prevzal aj striebornú plaketu maďarského parlamentu, ktorú mu predsedníčka Národného zhromaždenia Maďarskej republiky udelila za medzinárodné ekumenické aktivity. V roku 2008 mu v Istambule udelila osobnú audienciu Jeho Svätosť Ekumenický patriarcha Bartolomej I. Konštantinopolský. V apríli 2010 tak vo Vatikáne urobila Jeho Svätosť pápež Benedikt XVI.

Peter Solej absolvoval viaceré odborné školenia z oblasti overovania pravosti cenín i diplomatického protokolu. Odborné skúsenosti nadobudol aj ako poradca predsedu jedného z ústredných orgánov štátnej správy, momentálne sa venuje práci v NAPS a podnikateľskej činnosti v oblasti protokolu. V roku 2010 reprezentoval Slovensko na svetovom finále Global Student Entrepreneur Awards v americkom Kansas City. Medzi jeho hobby patrí numizmatika, literatúra, hudba a rekreačné športy.

Udelenie Ceny PSK sa navrhuje za mimoriadne výsledky práce v oblasti kultúry, osobný prínos pri prehlbovaní dialógu a tolerancie medzi národmi a stúpenkami rozličných náboženských tradícií a reprezentáciu našej krajiny v zahraničí.

2.4. Miroslav Kerekanič, folklórista

Navrhovateľ: Odbor kultúry Úradu PSK

Miroslav Kerekanič sa narodil 17. 2. 1961 v Snine. Študoval akordeón na Konzervatóriu v Košiciach. V rokoch 1983 – 1988 v štúdiu pokračoval na PdF UPJŠ Prešov. Už počas štúdia od r. 1982 pracoval v PULS-e Prešov ako hudobník, neskôr ako vedúci orchestra a dirigent. Od r. 1992 pracuje vo Vihorlatskom osvetovom stredisku v Humennom ako odborný pracovník – metodik pre hudbu a spev. V roku 2008 zriadil Súkromné centrum voľného času v Ptičom.

Je zakladateľom a organizátorom festivalov:

- festival ľudovej piesne Zemplín špiva – 17 ročníkov
- festival rusínskej piesne – 10 ročníkov
- Chemlon fest Humenné
- Folklórne popoludnie v skanzene Vihorlatského múzea – 6 ročníkov
- Sotácky folklórny festival v Jasenove

Spolupracuje pri organizácii festivalov:

- Ulič, Medzilaborce a sporadicky pri lokálnych miestnych festivaloch a kultúrnych podujatiach.

Je umeleckým šéfom FS Chemlon Humenné, DFS Chemloňáčik, LH Sokolej a SS Hačure, spolupracuje s FS Vihorlat Snina a je členom umeleckej rady PULS -u Prešov.

S vyššie uvedenými súbormi sa zúčastnil množstva medzinárodných festivalov v USA, Egypte, Turecku, Srbsku, Chorvátsku, Grécku, Taliansku, Francúzsku, Portugalsku, Nemecku, Poľsku, Maďarsku, Ukrajine, Rusku, Bulharsku, Českej republike a ďalších.

Pod jeho vedením boli vydané CD – SS Hačure (3 CD), FS Nádeje Paríž (3 CD), Marianna Železná, Mikuláš Petrašovský, Ženská spevácka skupina Dupná Jasenov, SS Kudzeľ Dlhé nad Cirochou, SS Starinčanka Snina, SS Pichončanka Pichné, SS Hnojňane Michalovce, CD Ruthenika.

Úzko spolupracuje s Rusínskou obrodou na Slovensku, s Maticou slovenskou, od r. 1992 spolupracuje s Danielom Compagnonom, Spolkom Čechov a Slovákov vo Francúzsku a krajanským FS Nádej Paríž.

FS Chemlon reprezentoval Prešovský samosprávny kraj na veľtrhu v Bratislave, na Dni Dobrosusedstva v Ubli a vo Vyšnom Nemeckom, medzinárodnej konferencii vo Francúzsku v St. Lary, veľtrhu v Chorvátsku a medzinárodnom podujatí v Paríži.

Udelenie Ceny PSK sa navrhuje za mimoriadne úspechy dosiahnuté šírením kultúrneho dedičstva našich predkov.

2.5. Vihorlatská hvezdáreň v Humennom, verejnoprávna inštitúcia

Navrhovateľ: Odbor kultúry Úradu PSK

Vihorlatská hvezdáreň v Humennom bola založená v roku 1952. Je regionálnou špecializovanou vedecko-výskumnou, kultúrno-vzdelávacou a odbornou-pozorovateľskou inštitúciou v oblasti astronómie a príbuzných prírodných vied. Za 60 rokov činnosti sa stala významným centrom astronomického vzdelávania a propagácie astronómie v regióne Horného Zemplína.

Odborná činnosť hvezdárne sa sústreďuje na astronomickom observatóriu v Kolonickom sedle. Významnou udalosťou pre činnosť observatória bolo sprevádzkovanie Vihorlatského národného teleskopu v roku 2002, ktorý je dodnes najväčším ďalekohľadom na Slovensku. Jeho inštalácia na Kolonickom sedle je výsledkom dlhoročnej spolupráce s Astronomickým observatóriom v Odese a dodnes je hlavným prístrojom astronomického observatória, na ktorom sa vykonávajú systematické pozorovania premenných hviezd. Svedčí o tom množstvo publikácií v odborných časopisoch a objav 18-tich nových premenných hviezd. Ďalšou udalosťou, ktorá posunula astronomické observatórium výrazne dopredu, bola realizácia projektu “Karpatské nebo – rozvoj produktov cestovného ruchu založených na astronómii” v rámci cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Poľsko v rokoch 2009 - 2012. Hlavným investičným výstupom projektu bola výstavba Planetária na Astronomickom observatóriu na Kolonickom sedle. Tým hvezdáreň získala jedinečný edukačný nástroj hlavne pre mladú generáciu a unikátnu kombináciu ponuky prírodnej aj umelej oblohy na jednom mieste. Hvezdáreň sa stala priekopníkom v rozvoji „astroturistiky“ na Slovensku, k čomu prispelo hlavne založenie Parku tmavej oblohy Poloniny dňa 3. 12. 2010, s cieľom informovať laickú a odbornú verejnosť o výnimočne zachovanom nočnom prostredí na tomto území.

Astronomický komplex na Kolonickom sedle predstavuje jedinečný priestor pre pozorovateľskú odbornú činnosť (vynikajúce pozorovacie podmienky a špičková pozorovacia technika), edukačnú činnosť v oblasti astronómie a prírodných vied (planetárium, množstvo malých výukových ďalekohľadov) a popularizáciu (Informačné centrum Parku tmavej

oblohy). Ako jediná hviezdáreň na Slovensku získala v roku 2012 akreditáciu Ministerstva školstva SR na poskytovanie kreditov pre učiteľov základných a stredných škôl formou školení v oblasti výučby astronómie a vydala publikáciu na vedenie astronomického krúžku na škole. Je držiteľom certifikátu služieb a produktov turistiky priaznivej pre životné prostredie Go To Carpathia pre región Horného Zemplína. Každoročne organizujú medzinárodnú konferenciu KOLOS o pozorovaní premenných hviezd, celoslovenský seminár KOLOFOTA o záznamovej technike a metodike a pozorovateľské astrotáže Variable a Perzeidy.

Udelenie Ceny PSK sa navrhuje za mimoriadne úspechy dosiahnuté v oblasti astronomického vzdelávania a propagácie astronómie v regióne Horného Zemplína.

2.6. Daňo Sooš, výtvarník

Navrhovateľ: Odbor kultúry Úradu PSK

Daňo Sooš sa narodil 5. 2. 1938 v Stropkove. Po ukončení základného vzdelania odišiel do Prahy za vzdelaním umeleckého rezbára. V Bratislave si vzdelanie rozšíril a v roku 1962 zmaturoval na škole umeleckého priemyslu, kde po prvýkrát prišiel do kontaktu s divadlom.

Ďalší vývoj osobnosti vo zvolenej profesii pribzdili zdravotné komplikácie, ktoré ho nasmerovali do oblasti kultúry a osvetu. Stal sa najprv metodikom, neskôr riaditeľom Domu osvetu v Stropkove. Tu sa zameral predovšetkým na obnovenie divadelných tradícií.

V prvopočiatku spolupracoval na založení bábkarského súboru pod patronátom materskej školy v Stropkove. Prenosná bábkarská scéna umožnila súboru vystúpiť nielen v domácich podmienkach, ale aj v okolitých dedinách a školách. Neskôr prešiel súbor pod Dom osvetu a prijal pomenovanie PARAVÁN – bábkarský súbor.

„Minifestivalík“, ktorý zorganizovali pri príležitosti 10. výročia založenia bábkarského súboru, vyvolal v živote súboru prelomový zvrät. Rozhodnutím poradného zboru pre bábkové divadlo pri Krajskom osvetovom stredisku v Košiciach – organizovanie krajských bábkarských prehliadok bolo presunuté do Stropkova a tak vznikol „Bábkarský Stropkov“.

Už dosť dávno nestojí Daňo Sooš v centre diania v spoločnosti detí – čoby tvorca. Svoj príspevok, k propagácii dobrého mena detského a nielen detského divadla, každoročne v origináli predkladá ako zvláštnu „Cenu mesta Stropkov“ v podobe drevenej skulptúry symbolizujúcej mesto, ktorú priznáva detská porota menovaná organizátormi zo žiakov miestnych škôl.

Aj vznik činoherného súboru v Stropkove vyprovokovali bábkari. A tak rok 1966 niesol v sebe dva míľniky divadelnej kultúry v Stropkove: bábkari sa po prvýkrát zúčastnili Celoslovenskej prehliadky v Žiline a hneď na to vznikol činoherný ochotnícky súbor Ondavan, dnes už 46-ročný.

Štyridsaťšesť rokov v existencii divadelného súboru je nielen sviatkom, ale aj dôkazom životaschopnosti idey, na ktorej bol súbor založený. Idea by však bez jej

realizátorov zostala iba abstraktnou hodnotou. Potvrďuje sa, že umenie a kultúra sa rozvíjajú predovšetkým vďaka obetavosti ľudí, ktorí svoj talent neustále rozvíjajú v prospech iných. Vďaka tomu je v Stropkove viacgeneračný divadelný ochotnícky súbor zložený z hercov, ktorí aj napriek tomu, že sa divadlu venujú popri svojej práci, podávajú profesionálne výkony a čo je najdôležitejšie, prinášajú divákovi umelecké zážitky.

Udelenie Ceny PSK sa navrhuje pri príležitosti blížiaceho sa životného jubilea 75 rokov za dlhoročný mimoriadny prínos pre rozvoj ochotníckeho divadla v regióne.

2.7. Mgr. Ján Sajko, pedagóg

Navrhovateľ: Odbor kultúry Úradu PSK

Mgr. Ján Sajko sa narodil v roku 1957 v Prešove. Od roku 1986 je učiteľom výtvarnej výchovy na 1. ZŠ v Jarovniciach, ktorú navštevujú len rómski žiaci. Deti z tejto školy na hodinách výtvarnej výchovy, pod vedením svojho učiteľa, vytvárajú veľmi zaujímavé práce plné farieb. Boli ocenené na mnohých výtvarných súťažiach po celom svete (India, Japonsko, Portugalsko, USA, Česká republika, Maďarsko, Slovinsko, Macedónsko, Švédsko, Nórsko, Fínsko, Irán ...). Samostatne vystavovali v mnohých mestách (Washington, Boston, Palm Beach, Hannover, Štrasburg, Brusel, Graz, Varšava, Viedeň, Praha, Budapešť, Krakov, Bratislava, Košice, Martin, Prešov, Sabinov atď.). Ich obrázky boli použité na ilustrácie rôznych kníh, kalendárov a pohľadníc. Výsledky žiakov Mgr. Jána Sajka sú o to obdivuhodnejšie, že malí autori pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Udelenie Ceny PSK sa navrhuje za mimoriadne úspechy dosiahnuté v oblasti výtvarného umenia s rómskymi žiakmi.

2.8. Spevácky zbor Septemhillis – Lipany

Navrhovateľ: Odbor kultúry Úradu PSK

Spevácky zbor Septemhillis – Lipany vznikol v roku 1989 pri ZUŠ v Lipanoch. V septembri 2009 vyvrcholili oslavy 20. výročia jeho existencie slávnostným galakonzertom v mestskej galérii. Od svojho vzniku pracuje pod odborným vedením zbormajsterky Gabriely Pintérovej. Citlivým a priateľským prístupom k deťom, premyslenou, cieľavedomou a vysoko profesionálnou prácou sa spevácky zbor vypracoval na svoju umeleckú úroveň. V súčasnosti má 24 členov.

Zbor veľmi úspešne vystúpil na mnohých kultúrno-spoločenských podujatiach, festivaloch a súťažiach, vďaka ktorým je už známym umeleckým telesom nielen doma, ale i v Európe. Každoročne sa mladí speváci umiestňujú na popredných miestach v medzinárodných súťažiach, kde prezentujú široký repertoár ľudovej, sakrálnej, populárnej i muzikálovej hudby.

Rok 2012 bol pre zbor výnimočným nielen návalom práce, rozšírením skúšok, ale aj tým, že prvýkrát vo svojej existencii koncertoval a prezentoval kultúru nášho národa na inom kontinente sveta. Dostal ponuku vo forme pozvania od renomovaného dirigenta, významného člena poroty maestra Altamíra Bernardesa z Brazílie na 17-dňové koncertné turné po Brazílii

v spolupráci so ženským zborom Cantilena, ktorý pôsobí na Academia Concerto v Sorocabe. Každý deň pobytu bol spojením dvoch koncertných vystúpení a spoznávaním významných svetových veľkomiest (Sorocaba, Sao Paulo, Brasilia, Rio de Janeiro, Curitiba). Ich náročný pracovný a reprezentatívny pobyt v Brazílii priniesol množstvo pozitívnej energie pre ďalšiu prácu v zbere a taktiež obrovskú energiu na prípravu hostovania zboru Cantilena v meste Lipany v roku 2013.

Ocenenia:

- Medzinárodný festival „Svátky písní Olomouc,“ (CZ) - zlatá a strieborná medaila
- 52. európsky hudobný festival mládeže Neerpelt (BE) - 1. miesto
- Medzinárodný festival zborov Rzeszów (PL) - 1. miesto
- 41. medzinárodný festival zborov Montreux (SCH) - 2. miesto
- Medzinárodný festival zborov Cantonigrós (ES) - 4. miesto
- Medzinárodný festival zborov Rimini (IT)- 2. miesto v kategórii B „Mládežnícke zbory“
- najväčšie ocenenie zboru - laureát súťaže v kategórii E „Zbory medzi zbormi“ v Rimini (IT)
- Medzinárodný festival zborov Mundus Cantat Sopot (PL) - postup do kategórie Grand Prix, kategória A2 sakrálna hudba – striebro, kategória B2 svetská hudba – zlato.

Okrem mnohých významných ocenení na medzinárodných festivaloch sa zúčastňuje tvorivých dielní spolu so zbormi La Musica (Poľsko), Schola Cantorum (Nemecko). Ďalšími partnerskými telesami sú zbory z Čiech, Bulharska, Maďarska a Brazílie.

Udelenie Ceny PSK sa navrhuje za šírenie ľudovej, sakrálnej, populárnej i muzikálovej hudby nielen doma, ale aj v zahraničí.

2.9. MVDr. Ján Korčák, podnikateľ

Navrhovateľ: Ing. Jozef Harabin, poslanec Zastupiteľstva PSK

V roku 1824 boli vybudované kúpele Smerdžonka pri minerálnom prameni s obsahom sírovodíka, ktoré patrili medzi oficiálne kúpele vtedajšieho Uhorska. Prvá svetová vojna kúpele zničila, čiastočne však boli zrekonštruované, ale ďalšia vojna znamenala ich definitívny koniec.

Dávno zaniknuté kúpele ožili vďaka vytrvalosti a snahe MVDr. Jána Korčáka a jeho manželky, ktorí sa v r. 2003 sa stali majiteľmi areálu. Pre MVDr. Ján Korčáka sa stal rok 2005 začiatkom náročnej práce pre obnovu a znovuoživenie kúpeľov.

1. júl 2012 bol slávnostným dňom otvorenia kúpeľov, ktoré spĺňajú všetky náležitosti moderných kúpeľov nášho storočia so zameraním na kožné ochorenia.

Tieto kúpele priniesli do regiónu významný kvalitatívny posun v poskytovaní služieb cestovného ruchu na jednej strane a na druhej strane obnovili tradičnú historickú funkciu územia Červeného Kláštora. Týmto sa naplnili predpoklady pre ďalší obrovský rozvoj cestovného ruchu v Pieninách aj s veľkým medzinárodným dosahom.

Udelenie Ceny PSK sa navrhuje za mimoriadne významné zásluhy v oblasti cestovného ruchu v okresoch Kežmarok a Stará Ľubovňa a obnovu kúpeľov Červený Kláštor – Smerdžonka.

2.10. Zápasnický klub Vihorlat Snina

Navrhovateľ: Pavel Andraščík

Zápasnický klub VIHORLAT bol založený v roku 1958. Počas svojej 54-ročnej činnosti vychoval desiatky úspešných zápasníkov, ktorí reprezentovali Československo a Slovensko na vrcholových podujatiach a medzinárodných turnajoch. Klub počas svojej histórie niekoľkokrát menil názov, naposledy sa zmenil v roku 2002 na Občianske združenie ZK VIHORLAT SNINA.

Polstoročnicu svojej existencie oslávil klub v roku 2008. Pri tejto príležitosti vydal knihu, jej krstným otcom bol olympionik Dávid Musulbes. Slávnostného banketu sa okrem iných zúčastnil aj zakladateľ klubu František Kokoš.

Počas celej existencie sa klub intenzívne venoval výchove mladých zápasníkov. Len v roku 2011 sa mládežnícke družstvá zúčastnili dvanástich medzinárodných turnajov nielen na Slovensku ale aj v zahraničí, ako na Ukrajine, Poľsku, Česku, Bulharsku, Chorvátsku. Klub organizuje dva turnaje. Významný je Memoriál Andreja Búrika s viac ako stovkou mladých zápasníkov.

V roku 2012 získal klub tituly vo všetkých mládežníckych kategóriách, je majstrom Slovenska družstiev a to mladší a starší žiaci a kadeti vo voľnom štýle. Zlaté medaily jednotlivcov získali ôsmi zápasníci.

Udelenie Ceny PSK sa navrhuje za dlhoročné vynikajúce športové výsledky angažovanosť pri výchove mladej generácie.

2.11. Maroš Gurega – Gas Familia Stará Ľubovňa, podnikateľ, spoločnosť

Navrhovateľ: JUDr. Anna Aftanasová, poslankyňa Zastupiteľstva PSK

Ako jediný na Slovensku a v Česku má akreditáciu na farmaceutický lieh. Zriaďuje múzeum výroby liehu na Spiši.

Novopostavené výrobné, skladové a administratívne budovy zaberajú areál s celkovým priestorom 63 tis. m². Prílev investícií tvorí v objeme 9,958 mil. € (300 mil. Sk).

Z najuznávanejších súťaží liehovín na americkom kontinente získali v Chicagu strieborné a bronzové medaily, v ruskom Petrohrade zlatú medailu. Úspešne sa etablovali na slovenskom trhu i v balkánskych krajinách. Sú prví slovenskí výrobcovia, ktorí prerazili na americký i svetové trhy. Vyrobili destilát Double Cross (Dvojité kríž) pre americký trh.

Výrobky staroľubovnianskej firmy získali významné ocenenia doma i v zahraničí (Belgicku, Francúzku, Rusku).

Udelenie Ceny PSK sa navrhuje za rozvoj zamestnanosti v regióne a prílev výrazných investícií do regiónu spočívajúcich vo výstavbe moderných prevádzok a zavedení inovovaných výrobných programov.

2.12. Mgr. Anna Petričová, predsedníčka Okresnej rady Jednoty dôchodcov Slovenska v okrese Bardejov

Navrhovateľ: Okresná rada Jednoty dôchodcov Slovenska v Bardejove

Okresná rada Jednoty dôchodcov v Bardejove sa na svojom zasadnutí dňa 22. augusta 2012 rozhodla podať návrh na udelenie Ceny PSK Mgr. Anne Petričovej, predsedníčke Okresnej rady Jednoty dôchodcov Slovenska v okrese Bardejov, pri príležitosti jej životného jubilea (70 rokov).

Mgr. Anna Petričová, narodená 21. mája 1942 v Richvalde, bytom Bardejov, Nábřežná 26, vychovala 4 deti, je bývalou veľmi dobrou učiteľkou slovenského jazyka. Za svoju pedagogickú prácu bola ako učiteľka a metodička ohodnotená čestnými uznaniami.

Počas 4 volebných období bola poslankyňou MsZ v Bardejove, členkou rady MsZ a predsedníčkou komisií. Po odchode do dôchodku sa aktívne zapojila do práce Jednoty dôchodcov a v roku 2003 bola zvolená do funkcie predsedníčky OR JDS v okrese Bardejov. Je už druhé volebné obdobie podpredsedníčkou KR JDS v Prešove a členkou Ústrednej rady v Bratislave.

Má veľký podiel na skvalitnení života seniorov v okrese Bardejov a Prešovskom kraji. Pod jej vedením predsedníctvo a rada pripravuje rôzne podujatia a aktivity, ako sú športové hry seniorov, turistické vychádzky, poznávacie zájazdy, plesy, rekreačné pobyty v Grécku, tuzemské rekreácie aj dobrovoľnícka činnosť na pomoc svojim členom, skrášľovanie životného prostredia obcí a mesta.

V roku 2008 sa uskutočnili Celoslovenské športové hry v Prešovskom kraji, ktoré organizovala ich OO JDS v Bardejove. Podľa názoru Ústredia JDS ako aj zúčastnených v ich XV. ročnej histórii mali najlepšiu úroveň. Hlavným garantom bola práve Mgr. Petričová, ktorá zabezpečila materiálne prostriedky na ich zdarný priebeh.

Všetky tieto aktivity zabezpečuje bez nároku na finančnú odmenu. V roku 2009 bola ocenená v rámci mesta „Cenou primátora Mesta Bardejov“ a v roku 2011 bola touto cenou odmenená aj OO JDS v okrese Bardejov. V roku 2012 bola v rámci internetovej súťaže vyhlásená za Seniorku roka, táto cena jej bola udelená za Prešovský kraj a vyznamenanie prebrala na Bojnickom zámku. Bolo to morálne ohodnotenie jej práce.

Aktivity JDS neustále propaguje v miestnych médiách v BTV, Bardejovských novostiach, ale aj v časopise TRETÍ VEK. Má výborné organizačné schopnosti a svojím zánietením dokáže zaktivizovať ostatných funkcionárov JDS. Nikdy neľutuje energiu a sily, aby život jej rovesníkov bol pestrejší a krajší.

Celá Okresná rada JDS je presvedčená, že je naozaj osobnosťou, ktorá si zaslúži obdiv a aj ocenenie.

2.13. Rusínska obroda na Slovensku, občianske združenie

Navrhovateľ: Peter Krajňák ml.

Rusínska obroda na Slovensku vznikla 25. marca 1990 v Medzilaborciach. Po svojej registrácii ministerstvom vnútra začala vyvíjať svoju činnosť ako zastrešujúca organizácia Rusínov v celom bývalom Československu. Jej prvým predsedom sa stal dramaturg Vasil' Turok-Hetěš.

V prvých rokoch existencie sa Rusínska obroda zaslúžila o uznanie Rusínov ako samostatnej národnostnej menšiny, neskôr o vznik samostatného vysielania v Slovenskom rozhlase a Slovenskej televízii a vydanie prvých publikácií v rusínčine. Členovia ROS stáli pri vzniku Svetového kongresu Rusínov, ktorý má dlhodobu svoje sídlo v meste Prešov. Z iniciatívy Rusínskej obrody sa 27. januára 1995 v Bratislave slávnostne zavířila etapa kodifikácie spisovného rusínskeho jazyka. Neskôr stála táto organizácia pri iniciatíve vzniku SNM - Múzea rusínskej kultúry v Prešove.

V súčasnosti je Rusínska obroda na Slovensku najmasovejšou organizáciou slovenských Rusínov. Jej činnosť má aj ekumenický charakter, nakoľko združuje veriacich gréckokatolíckej i pravoslávnej cirkvi. Jej aktivity na spoločenskom i kultúrnom poli sú prínosom pre zachovanie živej kultúry nášho regiónu. Za 22 rokov svojej činnosti pripravila nespočetné množstvo kultúrnych podujatí a spolupracovala s mnohými domácimi a zahraničnými združeniami i jednotlivcami. V poslednom období úzko spolupracuje s Maticou slovenskou a v mnohých prípadoch aj s Prešovským samosprávnym krajom. Jej súčasným predsedom je pán Vladimír Protivňák z Medzilaboriec a tlačovým orgánom je dvojtýždenník InfoRusyn. Rusínska obroda na Slovensku sa stala neodmysliteľnou súčasťou kultúry Prešovského kraja a šíriteľom bohatých tradícií východoslovenského regiónu.

2.14. Hudobná skupina Driřľak

Navrhovateľ: JUDr. Anna Aftanasová –poslankyňa Zastupiteľstva PSK

Skupina Driřľak na slovenskej hudobno-zábavnej scéne funguje vyře 20 rokov, počas ktorých absolvovala stovky vystúpení a zviditeľňovala a reprezentovala Prešovský kraj.

Jej vystúpenia začali na východe v Prešovskom kraji, ale vďaka Slovenskej televízii sa stala prostredníctvom relácie „Driřľakoviny“ známou na celom Slovensku. Okrem Slovenska účinkovala a účinkuje aj za hranicami v Česku, Poľsku, Rakúsku, Španielsku, Rumunsku, Ukrajine, Chorvátsku, Rusku, dokonca i v USA.

Od svojho vzniku vydala viacero hudobných albumov. Pri natáčaní „Driřľakovin“ v Divadle Jonáša Záborského v Prešove pritiahla do tohto kraja veľa známych umelcov.

2.15. Navrhovaný: Mgr. Ľuboš Lukáč, pedagóg

Navrhovateľ: Mgr. Ingrid Storinská, Prostějovská 77, Prešov

Mgr. Ľuboš Lukáč je absolventom Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity. V súčasnosti je učiteľom v triedach pre intelektovo nadaných žiakov ZŠ na Šmeralovej ulici v Prešove a školským logopédom centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie.

Je to človek, ktorý sa s elánom a obrovským entuziazmom realizuje v oblasti výchovy a vzdelávania. S nápaditosťou a pozoruhodným úspechom pripravuje projekty, v rámci ktorých majú žiaci možnosť získavať množstvo praktických skúseností. Okrem toho, že zaujímavou zážitkovou formou umožňuje žiakom nadobúdať vedomosti, vo svojich projektoch kladie nemalý dôraz aj na stránku výchovnú a snaží sa viesť žiakov k zmysluplnému využívaniu voľného času a tak predchádzať rôznym patologickým prejavom správania.

Aktivítam vychádzajúcich z cieľov pripravených projektov sa venuje nielen počas školskej činnosti, ale najmä po skončení výchovno-vzdelávacieho procesu a počas víkendov. Zaujímavé aktivity si získavajú pozornosť mnohých žiakov a do týchto projektov sa ich zapája čoraz viac.

Mgr. Ľuboš Lukáč sa nezištne venuje práci so žiakmi s cieľom umožniť im prežiť voľný čas plnohodnotným spôsobom, v ktorom sa sami môžu realizovať, čoho dôkazom je množstvo prezentácií použiteľných aj vo vyučovacom procese a fotodokumentácie, ktorá podrobne informuje verejnosť o všetkých aktivitách, ktoré spoločne zrealizovali.

Organizáciou súťaží výrazne prispel aj k propagácii Prešovského samosprávneho kraja. Medzi najzaujímavejšie patria:

- organizácia celoslovenskej internetovej súťaže pre žiakov základných škôl a 8-ročných gymnázií „Fotografia Očami Detí“
- organizácia FOD campov pre žiakov základných a stredných škôl
- Projekt „MLADÝ FOTOGRAF“.

2.16. Milk – Agro, s. r. o., výrobca mliekarenských produktov

Navrhovateľ: Krajská rada združenia podnikateľov Slovenska Prešov

MILK - AGRO, spol. s r. o., pôsobí v Prešove od roku 1991. Svoje podnikanie zamerané spočiatku na východ Slovenska rozšírila na celé Slovensko a aj zahraničie. V rámci veľkoobchodnej činnosti sú obchodným partnerom k dispozícii tri veľkosklady s potravinárskym tovarom v sídle spoločnosti v Prešove a v pobočkách Sabinov a Košice.

Na domácom trhu je vyprofilovaná stabilnou sieťou maloobchodných predajní. V rámci maloobchodu prešla firma úspešným vývojom od prvej predajne otvorenej v roku 1992 po súčasných viac ako 150 maloobchodných predajní nachádzajúcich sa v Prešove, Košiciach, Sabinove, Lipanoch, Rožňave, Humennom, Michalovciach, Rimavskej Sobote, Ružomberku, Krompachoch, Dunajskej Strede a ďalších mestách a obciach celého Slovenska. Cieľom

spoločnosti je neustále sa rozširovať a zdokonaľovať. Ústretový a individuálny prístup k zákazníkovi a vytváranie rodinnej atmosféry na každej predajni má evokovať potrebu „vrátiť sa“. Prioritou maloobchodných predajní je zabezpečiť pre zákazníkov vždy čerstvý tovar v dostatočnom množstve a kvalite.

Spoločnosť MILK - AGRO, spol. s r. o., obchoduje s vlastnými mliečnymi výrobkami tvoriacimi základ obchodnej činnosti, ale aj s ostatnými potravinami. Pôvodné výrobné zameranie firmy výrazne obohatila zmodernizovaním a skvalitnením technológie spracovania mlieka a rozšírením sortimentu vyrábaných mliečnych produktov, čím vytvorila a naďalej vytvára dobrú východiskovú základňu pre podporu maloobchodnej a veľkoobchodnej činnosti.

Vďaka kvalite, vynikajúcej chuti a prírodnému charakteru si výrobky spoločnosti získali kredit medzi spotrebiteľmi a celý rad významných domácich a zahraničných ocenení. Medzi najvýznamnejšie patria:

- 1. miesto v 1.ročníku súťaže Syrový Valibuk 2012 za výrobok Volovec udelený Štátnou potravinovou a veterinárnou správou Slovenskej republiky,
- Diplom výrobku Volovec na Celoštátnej prehliadke syrov Praha 2012 udelili Ústav technológie mlieka a tuků VŠCHT Praha, Českomoravský svaz mlékárenský a Česká společnost chemická,
- 2. miesto v kategórii Tekuté, polotuhé a tuhé mliečne výrobky s procesom fermentácie výrobku udelilo Ministerstvo pôdohospodárstva SR výrobku Stracciatella - vanilkový jogurt s kúskami čokolády,
- Agrokomplex - Výstavníctvo v Nitre udelilo spoločnosti Milk-Agro, s.r.o., ocenenie "Gold alimenta 2000" za tvarohový jogurt karamelový s orieškami.

Popri podnikateľskej činnosti spoločnosť Milk – Agro sponzoruje aj rôzne športové, kultúrne a spoločenské podujatia v našom regióne.